

Trots en een beetje angstig

Nieuwsbrief november 2010
Tuma Viela

Onze werkplaats "Tuma Viela" houdt me dag en nacht bezig en ik ben trots en een beetje angstig tegelijk over de voortgang van dit fantastische project...

In de periode rond 1 augustus j.l heb ik heel bewust een tijdlang meer afstand genomen van de werkplaats. De achterliggende gedachte hiervoor was dat ik deze werkplaats niet heb opgezet voor mezelf maar om de mensen hier in dit gedeelte van Tamale werk te verschaffen en zelf verantwoordelijk te zijn voor het reilen en zeilen van de werkplaats. Ik merkte dat de capaciteit duidelijk aanwezig was om de boel te runnen, maar dat als ik in de buurt was er toch gauw naar mijn oordeel, mijn advies gevraagd werd alvorens men actie ondernam om problemen op te lossen, in te springen op dagelijks voorkomende akkefietjes en zelf het heft in handen te nemen. Deels doet men dat om respect te tonen, maar deels was het ook het gebrek aan zelfvertrouwen om dingen op te lossen. De afstand nam ik pas nadat mijn taak als coördinator overgenomen werd door sister Fawzia. Een vrouw die als naaister aan de werkplaats is verbonden en leidinggevende capaciteiten in zich heeft en deze taak wel op zich wilde nemen na instemming van het volledige team. Een leider zijn valt niet mee... het is niet altijd gemakkelijk bij mensen, die gauw jaloers zijn, achterdochtig, en waarbij de teamgeest vaak minder belangrijk wordt geacht dan het denken aan jezelf... Sister Fawzia heeft het niet gemakkelijk gehad en nog is het niet altijd eenvoudig voor haar maar ze krijgt nu langzaam aan het respect van het overige team en ze doet haar werk met overgave, enthousiasme en is heel serieus.

In die tijd ging ik met de nieuwe folder de boer op. Ik ben overal geweest waarvan ik maar dacht dat er enige belangstelling zou zijn... Iedereen was zeer te spreken over de werkplaats en haar doelstellingen, maar tot nu toe heeft het hier in Ghana nog geen ene Ghana cedi opgeleverd... Vandaar dat we vanaf de tijd dat de ramadan begon, halfweg Augustus, onze arbeidstijd hebben verkort om zo geld te besparen... De arbeidstijdverkorting houdt in dat we sindsdien werken van 07.30 tot 12.30 uur. In plaats van 5 Ghana cedi's voor een hele dag werken ontvangen de medewerkers nu 3 Gh.c. Dit is in overleg gegaan met het team natuurlijk. De keuze was of hele dagen werken maar dan zou het geld snel op zijn en als er voor die tijd geen hulp zou komen zouden we de werkplaats moeten sluiten of halve dagen werken om zo een langere periode door te kunnen werken in de hoop dat er meer kans is dat ons project in aanmerking zal komen voor welke steun dan ook en we een doorstart zouden kunnen maken. Iedereen wilde dolgraag de hele dag werken omdat het geld zo hard nodig is, werk in overvloed te doen is maar men begreep dat de arbeidstijdverkorting op de lange duur waarschijnlijk gunstiger is...

Het is hard werken geblazen, want de kinderen maar ook de volwassenen blijven hun zakjes brengen en in een aanzienlijk kortere tijd moeten we nu onze orders zien te verwerken...

Soms gaat Sister Fawzia naar een school toe als blijkt dat we wel wat extra werk kunnen doen. Heel kort houdt ze voor de klassen van scholen die ver buiten het centrum liggen een praatje over wat we doen, en hoe de kids mee kunnen helpen Tamale schoon te maken en zo een mooi product van de werkplaats kunnen bemachtigen. Een week later gaat ze dan terug en hebben de leraren van de school de zakjes van de kids ingezameld en een bestellijst gemaakt. Sister Fawzia komt dan terug met zakken vol waterzakjes en levert na een week de bestelling af bij de desbetreffende school. Hierdoor weten we dat we nooit zonder werk hoeven te zitten, want het enthousiasme van de kinderen is en blijft erg groot. Helemaal nu ons assortiment geweldig is uitgebreid en er zoveel leuke, mooie, handige en nuttige dingen te krijgen zijn. De regenjassen zijn op een regenachtige dag niet meer uit het stadsbeeld te denken... Zo grappig om te zien! Schooltassen zijn er nu ook in kleinere maten en in de vrolijke kleuren van ijsverpakkingen die de tassen erg gewild maken!

Veel mannen en vrouwen komen voor het 'ruwe' materiaal... Aan elkaar genaaide zakjes die we per yard 'verkopen' voor 250 waterzakjes. Deze lappen plastic worden voor allerlei doeleinden gebruikt. Ik heb het in iemand zijn kamer gezien als tapijt... het wordt gebruikt als zonwering, om over het kookhout te draperen tegen vocht en regen, kraampjes worden er mee afgedekt als er onverhoopt een tropische bui passeert en laatst bracht een vrouw 3000 zakjes voor 12 yards plastic wat ze gebruikt om het maismeel op te drogen nadat het naar de maalder is gebracht en voordat ze het als 'zongedroogd meel' kan doorverkopen of zelf kan gebruiken.

Hoeden, petten, mobiele telefoonhoesjes, etuis, portemonnees, cd/dvd houders, boodschappentassen... ze gaan als warme broodjes over de werkbank!

Voor 2011 blijft het vooralsnog de vraag hoe we het gaan redden. Dat is voor iedereen een benauwende gedachte!

Eind van het jaar zijn hier de verkiezingen voor de "assembly-men". Dit zijn mensen die het opnemen voor de problemen en de behoeften in hun wijk en zij worden betaald door de gemeente. We hopen hiervan te profiteren en hebben verschillende kandidaten uitgenodigd die we onze werkplaats laten zien en vertellen over ons werk en onze zorgen. Deze genomineerde assembly mensen zijn enthousiast en er is er eentje bij die nu al druk bezig is om te kijken of hij via de gemeente steun voor ons kan krijgen. We blijven hoop houden dat we op tijd gered worden!

Ook hebben sister Fawzia en ik een praatje gehouden op een conferentie over het broeikas effect in Ghana. Organisaties en belangstellenden uit het noorden van Ghana met een milieu-oogpunt waren aanwezig en we zijn enthousiast ontvangen. Mede hierdoor kregen we een uitnodiging voor het eind van deze maand om te komen praten op een symposium over 'plastic waste'. In het kader van deze dag hebben we een soort afvallemmer ontworpen waar mensen hun plastic waterzakjes kunnen deponeren. Deze afvalzakken lijken op brievenbussen die we willen bevestigen op de gazen kooien die je overal kunt vinden in de straat van waaruit men de grote zakken met 30 waterzakjes koopt. Een foto erbij met een pakkende tekst moet mensen ertoe overhalen hun zakjes hierin te deponeren in plaats van te dumpen op straat en met deze actie hopen we meer aandacht te krijgen van eventuele sponsors... Ook hebben we voor deze dag drie verschillende groottes boodschappentassen gemaakt die we willen promoten. Het gebruiken van deze boodschappentassen (die keer op keer gebruikt kunnen worden) in plaats van de zwarte plastic zakjes die eenmalig gebruikt worden moet ook bij kunnen dragen aan minder plastic afval!

Het mooie van Tuma Viela is dat de medewerkers zelf ook een hoop initiatieven tonen. Zo hebben ze zelf het SUSU systeem ingebracht. (Dit werkte vooral toen men nog hele dagen werkte en 5 Gh.c kreeg...) Dit houdt in dat iedereen 4 Gh.c per dag kreeg en dat de ene cedi apart werd gelegd en elke week kreeg iemand dat geld. Dat was dan 78 Gh.c wat iemand per week 'extra' ontving om iets mee te kunnen opzetten of wat diegene er ook maar mee wilde... Een van de dames heeft nu een eigen kraampje waar ze zeep, emmers en andere plastic waren verkoopt. Werken we halve dagen dan werkt ze 's middags achter haar kraampje om zo een extra inkomen te hebben. Een andere dame heeft geïnvesteerd in sieraden en parfum en handelt hiermee in haar vrije uren... Geweldig om te zien hoe dit zich ontwikkelt!

Zo hangt er nu ook een corveelijst in de werkplaats en wordt het schoonhouden van de werkplaats onderling geregeld, zijn er strikte afspraken gemaakt over het op tijd komen en de consequenties als je te laat bent, allemaal op initiatief van de medewerkers zelf! De waterkosten voor het wassen van de zakjes zijn omlaag gebracht doordat de medewerkers nu zelf water halen in plaats van dat we het door iemand laten brengen die er behoorlijk meer geld voor vraagt...

Zelf ben ik nu weer dagelijks in de werkplaats te vinden en doe daar de meest 'domme' klus, namelijk het losknippen van de waterzakjes ... maar ik vind het heerlijk om te doen en om te zien hoe alles loopt en dat ik er gewoon kan zijn zonder dat ik de leiding heb, maar kan genieten van het product dat we maken, lekker bezig zijn en zien en voelen dat we hier echt iets hebben neergezet!

Om onze werkplaats meer onder de aandacht te brengen laten we ons zien in de stad bij allerlei manifestaties. We dragen allemaal kleren van eenzelfde Afrikaanse vrolijke stof waaraan we herkenbaar zijn en hebben allemaal een grote tas bij ons die in tweeën verdeeld is. Een helft is voor de waterzakjes en de andere helft is voor de kleurige ijszakjes, zelf gemaakt natuurlijk! We begeven ons tussen het toegestroomde publiek en pikken de zakjes van de grond en mensen kunnen die ook zelf in onze 'wandelende afvalzakken' deponeren. We geven ondertussen voorlichting en we ruimen ook een plaatsje in op het evenemententerrein waar we folders geven aan echte belangstellenden, we gewoon aan het werk zijn zodat de mensen het arbeidsproces kunnen volgen en een hoeveelheid producten te zien is die we maken. Zo hopen we meer en meer bekendheid te geven aan de werkplaats.

Ik vind het erg belangrijk dat nu Ghana iets gaat doen... Ik merk dat er makkelijk gedacht wordt: Er is een blanke dus die regelt wel het geld voor dit project... Het is een afschuiven van de verantwoordelijkheid en ik weet dat er potjes zijn om projecten als de onze te ondersteunen. Eigenlijk moet het ook een poosje stil komen te liggen om het iedereen duidelijk te maken dat we de steun van Ghana/Tamale nodig hebben om de mensen er van doordrongen te laten zijn dat het mensens is... Aan de andere kant zou het zo doodzonde zijn als we werkeloos worden...! Een dilemma!

Eerlijk gezegd kan ik er 's nachts soms niet van slapen en spookt er van alles door mijn hoofd hoe of we de zaak kunnen redden... En dan kom ik toch weer uit op hulp vanuit het buitenland omdat we van hulp vanuit Ghana zelf niet zeker kunnen zijn... Dubbel allemaal hè!